

Portugália

Igazságszolgáltatási rendszerek a tagállamokban - Portugália

Ez a szakasz a portugál bírósági rendszerről nyújt áttekintést.

Bíróságok – Általános alapelvek

A portugál alkotmány 202. és azt követő cikkei meghatározzák az igazságszolgáltatásra vonatkozó alapelveket és a portugál bíróságok tevékenységét. A bíróságok független szervek, amelyek hatáskörébe tartozik a nép nevében történő igazságszolgáltatás. Feladatuk az állampolgárok jogainak és jogos érdekeinek védelme, a demokratikus jogállamiságot sértő cselekmények megtiltása, valamint a köz- vagy magánjogi jogviták eldöntése.

A bíróságok függetlenek és csak a törvénynek vannak alárendelve. Határozataik kötelező erővel bírnak az összes köz- és magánjogi jogalanyra, és elsőbbséget élveznek minden más hatóság döntésével szemben.

A bírósági tárgyalások nyilvánosak, kivéve, ha az emberi méltóság, a közérkölcös védelme, vagy az eljárás megfelelő lefolytatásának biztosítása érdekében az érintett bíróság indokolt, írásos végzés útján másként dönt.

Az igazságszolgáltatás szervezete – a bírósági rendszer

Az Alkotmány 209. és ezt követő cikkei alapján Portugáliában kétféle bíróság működik: a polgári bíróságok és a közigazgatási bíróságok. Rendelkezik továbbá más bíróságokról is: az Alkotmánybíróságról (*Tribunal Constitucional*), a Számvevőszékről (*Tribunal de Contas*), választottbíróságokról (*tribunais arbitrais*) és békebíróságokról (*juílgados de paz*).

A polgári és büntető hatáskörrel bíró rendes bíróságok rendszere három szintre tagolódik. A hierarchiában fentről lefelé haladva, csökkenő illetékességi terület szerint ezek a következők: a Legfelsőbb Bíróság (*Supremo Tribunal de Justiça*, amelynek illetékessége az egész országra kiterjed), a fellebbviteli bíróságok (*tribunais da relação*, bírósági kerületenként egy, valamint kettő a portói bírósági kerületben) és a körzeti bíróságok (*tribunais de comarca*, első fokon).

Az elsőfokú rendes bíróságok három kategóriába tartoznak a kereset tárgyától és a perértéktől függően: általános hatáskörű bíróságok, szakosított hatáskörű bíróságok (büntetőügyek, családjogi ügyek, kiskorúak ügyei, munkajogi ügyek, kereskedelmi jogi ügyek, tengerészeti ügyek és a büntetés-végrehajtás) vagy különleges hatáskörűek (polgári, büntető vagy összevont divíziók, polgári vagy büntető ügyszakok; kiskorúak ügyeivel foglalkozó polgári vagy büntető ügyszakok).

A közigazgatási bíróságok közé tartoznak az elsőfokú közigazgatási és adóügyi bíróságok, a központi közigazgatási bíróságok (északi és déli), valamint a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság (*Supremo Tribunal Administrativo*, országos illetékességgel).

A bíróságok közötti hatásköri és illetékességi összeütközéseket jogszabályi előírások alapján a *Tribunal de Conflitos* oldja fel.

A bíróságok típusai – rövid ismertető

A portugál jogrendszerben a következő típusú bíróságok működnek:

- Az Alkotmánybíróság, amelynek fő feladata a törvények és egyéb jogszabályok alkotmányosságának vagy jogszerűségének megítélése, valamint a mulasztásos alkotmányosértés megállapítása;
- A Számvevőszék a legmagasabb szintű testület, amelynek hatáskörébe a közkiadások jogszerűségének vizsgálata, valamint jogszabályi előírások alapján hozzá benyújtandó pénzügyi beszámolók ellenőrzése tartozik;
- A rendes bíróságok, amelyek polgári- és büntetőügyekben általános hatáskörrel bírnak, minden más olyan ügyben is eljárnak, amelyek nem tartoznak más bíróság hatáskörébe. Ide tartozik a Legfelsőbb Bíróság, a másodfokú bíróságok (főszabály szerint a fellebbviteli bíróságok) és az elsőfokú bíróságok (főszabály szerint a körzeti bíróságok).
- A közigazgatási és adóügyi bíróságok, amelyek feladata a közigazgatási és adóügyi jogviták eldöntése. Ide tartozik a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság, a központi közigazgatási bíróságok, a körzeti közigazgatási bíróságok és az adóügyi bíróságok.

- A békebíráóságok sajátos bíróságok, amelyek az 15 000 eurót meg nem haladó pertárgyértékű polgári jogviták elbírálására rendelkeznek hatáskörrel.
- Háború idején haditörvényszékek (*tribunais militares*) is felállíthatók.

Hasznos linkek

[Alkotmánybíróság](#)

[Számvevőszék](#)

[Legfelsőbb Bíróság](#)

[Lisszaboni Fellebbviteli Bíróság](#)

[Portói Fellebbviteli Bíróság](#)

[Coimbrai Fellebbviteli Bíróság](#)

[Guimarãesi Fellebbviteli Bíróság](#)

[Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság](#)

[Déli Központi Közigazgatási Bíróság](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg. Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 23/08/2019